

Bouwen aan de Toekomst van de Kynologie

Hervormingsvoorstel van 'Nieuw Vertrouwen'

Versie 27 juli 2025

“Samen de kynologie hervormen”

Van crisis naar koers – met visie, daadkracht en gezonde honden op één

Ingediend door:

Nieuw Vertrouwen – Denktank voor de Toekomst van de Kynologie

✉ hervorming@kynologie.nu

Bijlage bij de Buitengewone Algemene Vergadering (BAV)

Datum: 28 augustus 2025

Doel: Herstel van bestuurbaarheid, financiële sanering, en structurele hervorming van governance en kerntaken binnen de Raad van Beheer.

1. Inleiding: We staan op een Cruciaal Keerpunt

De kynologische wereld staat voor significante uitdagingen in een snel veranderende samenleving. De hedendaagse maatschappij legt steeds meer nadruk op de gezondheid en het welzijn van honden. Deze veranderende maatschappelijke normen en waarden, in combinatie met de toenemende druk vanuit nationale en Europese regelgeving, noodzaken de kynologie tot een proactieve en wellicht fundamentele herziening van haar werkwijze. De groeiende invloed van dierenwelzijnsorganisaties, zoals Dier en Recht, die via publieke campagnes pleiten voor strengere fokregulering, benadrukt de urgentie en de publieke gevoeligheid van deze thematiek.

De recente Zembla-reportage "De rashond 15 jaar later" heeft pijnlijk blootgelegd dat er de afgelopen vijftien jaar weliswaar veel is gesproken en diverse initiatieven zijn overwogen, maar dat dit onvoldoende heeft geresulteerd in concrete besluiten, daadwerkelijke veranderingen en slagvaardigheid binnen de kynologische organisatie.

Deze stagnatie werpt een kritisch licht op het huidige functioneren van de Raad van Beheer. Zoals treffend samengevat: **"Vijftien jaar vergaderen, nul jaar doen - die rekening presenteert de maatschappij ons nu."** De al jaren durende discussie rondom de normenmatrix is wellicht het meest illustratieve en tevens trieste voorbeeld van de huidige impasse. De enorme druk, zowel intern als extern, heeft ertoe geleid dat veel bestuursleden zijn afgehaakt. Sterker nog, het bestuur is al jarenlang voornamelijk bezig met uitvoerende taken in plaats van strategische besluitvorming. Er is een duidelijke behoefte aan meer daadkracht, openheid in het bestuur, een professionelere aanpak en effectief risicomanagement.

2. Probleemstelling: Een Falend Systeem van Besluitvorming

De kern van het probleem ligt in de huidige structuur van de Raad van Beheer, waar het principe van één stem per aangesloten (ras)vereniging geldt. Hoewel dit op het eerste gezicht democratisch lijkt, belemmert het in de praktijk effectieve en weloverwogen besluitvorming. Goed onderbouwde voorstellen die het algemeen kynologisch belang dienen, kunnen worden geblokkeerd door verenigingen die mogelijk onvoldoende kennis van de materie hebben, primair handelen vanuit clubbelang, of in het ergste geval, persoonlijke motieven laten prevaleren boven het collectieve belang van de kynologie.

Deze interne dynamiek vormt een belemmering voor noodzakelijke modernisering en aanpassing aan de veranderende maatschappelijke en wettelijke context. Ironisch genoeg wordt de opkomst van kritische maatschappelijke organisaties zoals Dier en Recht gezien als de grootste externe bedreiging voor de rashond, terwijl de interne structuur van de Raad van Beheer zelf een aanzienlijke, zo niet grotere, belemmering vormt voor de noodzakelijke veranderingen.

3. Acute financiële crisis: Overleving op het spel

De situatie is nog urgenter geworden door de acute financiële crisis waarin de Raad van Beheer is beland. De organisatie heeft vanaf 2022 uitsluitend verliezen geleden:

- **2022:** € 391.379 verlies
- **2023:** € 370.445 verlies
- **2024:** € 428.025 verlies
- **2025:** € 880.000 verlies (gewijzigde verliesprognose afgegeven op AV 28 juni 2025)

Deze dramatische ontwikkeling heeft geleid tot een ongekende erosie van het eigen vermogen:

- 31 december 2021: € 3.181.000
- 31 december 2024: € 1.991.000
- Verwachting 31 december 2025: € 1.100.000

Dit betekent een catastrofale daling van het eigen vermogen van **€ 2.081.000 in slechts vier jaar tijd** - een verlies van meer dan 65% van de financiële reserves.

De accountant heeft een expliciete waarschuwing afgegeven dat bij ongewijzigd beleid de Raad van Beheer afstevent op een faillissement. Deze financiële realiteit maakt kristalhelder dat hervorming geen strategische keuze meer is, maar een cruciale noodzaak.

De noodzaak tot hervorming is daarmee van een beleidsstrategie verworpen tot een overlevingsstrategie die niet langer kan worden uitgesteld.

4. Bestuurlijke crisis: Escalatie in juli 2025

Na de acute financiële crisis die op de AV van 28 juni 2025 werd besproken, is de situatie binnen de Raad van Beheer in de weken daarna verder geëscaleerd. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot een bestuurscrisis die de noodzaak tot hervorming nog verder onderstreept.

4.1 Beëindiging contract directeur

Begin juli 2025 besloot het bestuur van de Raad van Beheer om het tijdelijke contract van directeur Marieke van der Valk niet te verlengen. Haar aanstelling liep af per 31 juli 2025. Volgens het bestuur was dit besluit gebaseerd op het uitblijven van een overtuigend reorganisatieplan en het niet nakomen van gemaakte afspraken.

Tegelijkertijd bestond er binnen het bureau breed draagvlak voor haar functioneren; zij werd gezien als een verbindende en betrouwbare leidinggevende, die zich inzette voor een stabiel werkklimaat en het behoud van werkgelegenheid.

4.2 Brandbrief van het personeel

Op 24 juli 2025 verstuurde het personeel van het bureau – met steun van 86% van de medewerkers – een brandbrief aan alle leden van de Raad van Beheer. In deze brief uitten zij hun zorgen over het functioneren van het bestuur. Zij wezen op:

- Het gebrek aan een nieuwe directeur per 1 augustus,
- Een werkwijze waarbij bestuursleden te veel in de operationele leiding treden,
- Integriteitsvragen rondom sommige bestuursleden,
- Het negeren van de personeelsvertegenwoordiging (PVT),
- Het ontstaan van een onveilige werksfeer, met meerdere meldingen bij de vertrouwenspersoon,
- Een toenemende werkdruk, met ziekmeldingen als gevolg.

De medewerkers riepen de leden van de AV op hun verantwoordelijkheid te nemen en in te grijpen.

4.3 Massaal aftreden bestuur

Eén dag later, op 25 juli 2025, trad het merendeel van het bestuur van de Raad van Beheer af. In een verklaring aan de aangesloten verenigingen gaven zij aan dat de kritiek vanuit de directeur, het personeel en de leden hen had geraakt, maar dat zij deze kritiek als ongenueanceerd en ongegrond beschouwden. Zij spraken van een bewust georkestreerde beschadiging van het bestuur, waarbij hen de ruimte werd ontnomen om te functioneren. In hun ogen maakte de ontstane cultuur binnen de vereniging de organisatie onbestuurbaar.

Op het moment van aftreden bestond het bestuur nog slechts uit één lid: penningmeester Jan Peter Spierenburg. Hij gaf aan de vereniging niet volledig stuurloos achter te willen laten en zijn bestuurswerkzaamheden voorlopig voort te zetten.

5. De Dreiging: Verlies van Relevantie en Externe Interventie

De recente bestuurscrisis onderstreept op pijnlijke wijze een observatie die we eerder al maakten: **de grootste bedreiging voor de toekomst van de rashond komt niet van buitenaf, maar van binnenuit**. Waar maatschappelijke organisaties zoals Dier en Recht vaak worden gezien als externe opposanten, blijkt de interne onmacht om te komen tot consistent beleid, heldere besluitvorming en bestuurlijke stabiliteit een minstens zo grote – en wellicht zelfs grotere – risicofactor te zijn.

De verlammeende werking van de huidige bestuursstructuur, het gebrek aan mandaten, de vervagende grenzen tussen bestuur en uitvoering, en het toenemende wantrouwen binnen de organisatie hebben een situatie gecreëerd waarin zelfs goedbedoelde hervormingspogingen verzanden. Daardoor wordt niet alleen de effectiviteit van de Raad van Beheer aangetast, maar verliest de kynologie als geheel haar geloofwaardigheid in het maatschappelijke debat.

6. Wat moet er veranderen? Een Fundamentele Hervorming

De conclusie is helder: een fundamentele hervorming van de Raad van Beheer is niet langer een optie, maar een absolute noodzaak. De financiële cijfers legden al bloot dat het huidige model onhoudbaar is, maar de recente bestuurscrisis en de brede kritiek vanuit het bureau maken duidelijk dat het ook bestuurlijk en organisatorisch vijf voor twaalf is.

Er moet niet alleen worden gewerkt aan effectievere besluitvorming, maar ook aan het herstel van vertrouwen binnen de organisatie, een professionele bestuurscultuur en duidelijke roldefinities tussen bestuur, directie en bureau. Hervorming is niet alleen nodig om toekomstbestendig te worden – maar ook om in het hier en nu weer bestuurbaar en geloofwaardig te zijn.

Concreet is er behoefte aan:

Organisatorische Hervorming

- **Gestroomlijnde besluitvormingsprocessen:** Het huidige systeem met één stem per vereniging belemmert effectieve actie. Er moet een nieuw organisatiemodel worden ontwikkeld dat snellere en meer effectieve besluitvorming mogelijk maakt.
- **Verhoogde slagkracht:** De organisatie moet in staat zijn om adequaat en tijdig te reageren op maatschappelijke ontwikkelingen en externe druk.
- **Effectieve beleidsuitvoering:** Besluiten moeten niet alleen genomen worden, maar ook daadkrachtig worden geïmplementeerd.

Strategische Herpositionering

- **Duidelijke kerntaken:** Een heldere afbakening van de verantwoordelijkheden en prioriteiten van de Raad van Beheer is essentieel.
- **Toekomstbestendigheid:** De structuur en het beleid moeten bestand zijn tegen toekomstige maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen.
- **Evenwichtige taakverdeling:** Er moet een balans worden gevonden tussen het waarborgen van de ledenbetrokkenheid en het verhogen van de bestuurlijke efficiëntie, inclusief onderzoek naar mogelijke aanpassing van de rechtsvorm.

Financiële Sanering

- **Financieel herstel:** Op basis van de gedefinieerde kerntaken moet een financiële doorrekening plaatsvinden om te bepalen welke activiteiten winstgevend en strategisch waardevol zijn.
- **Kostenbeheersing:** Implementatie van effectieve financiële controle en budgetbeheer.
- **Duurzaam bedrijfsmodel:** Ontwikkeling van een financieel model dat zorgt voor lange termijn stabiliteit.

De hierboven geschetste hervormingen zijn al langer noodzakelijk, maar de recente bestuurscrisis en de brandbrief van het personeel maken duidelijk dat er ook sprake is van een directe noodzaak om de bestuurscultuur te verbeteren en het onderlinge vertrouwen in de organisatie te herstellen. Daarom is het essentieel dat naast modernisering van structuur en beleid ook expliciet wordt ingezet op:

- Een duidelijke taak- en rolverdeling tussen bestuur en directie, waarbij het bestuur op afstand bestuurt en zich richt op strategie, en de directie verantwoordelijk is voor de operationele aansturing met een helder mandaat;
- De organisatie wordt voorzien van checks & balances, waaronder duidelijke mandaten, toetsing van integriteit en transparante besluitvorming;
- Het veilig werkklimaat binnen het bureau wordt hersteld, met waarborgen tegen ongewenst gedrag en een versterkte rol van de PVT;
- Nieuwe bestuursleden aantoonbaar beschikken over bestuurlijke kwaliteiten, onafhankelijkheid en affiniteit met de maatschappelijke opgave van de organisatie.

Waarom het ertoe doet: gezondheid, welzijn en een sterke kennelclub

De kern van de Raad van Beheer is altijd geweest: het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van rashonden. Toch is juist dát fundament de afgelopen jaren onder druk komen te staan. De maatschappelijke opinie is kritisch geworden, mede door mediacampagnes en rapporten die rashonden afschilderen als ongezond. Dit vertaalt zich in een pijnlijke realiteit: het aantal stambomen daalt, het vertrouwen van de samenleving kalft af, en de Raad van Beheer heeft daar onvoldoende krachtig en overtuigend tegenwicht aan geboden.

De grootste bedreiging komt echter niet van de publieke opinie alleen, maar van generieke wetgeving die ras diversiteit en genetica onvoldoende meeneemt. Door uiterlijke kenmerken als criterium voor gezondheid te hanteren, worden complete rassen onder druk gezet – zonder onderscheid tussen stamboomhonden en andere honden, of tussen verantwoord en ondoordacht fokken. Deze ontwikkeling wordt bovendien ondersteund door academische rapporten, die beleidsmakers richting geven, maar zelden uitgaan van kynologische realiteit of genetische onderbouwing.

Juist met stambomen én een ras-specifieke aanpak kunnen we gezondheid beter borgen. Door gebruik te maken van kwantitatieve genetica en het behouden van genetische diversiteit, ontstaat er ruimte voor gefundeerde, wetenschappelijk onderbouwde fokprogramma's. Daarmee kunnen stambomen niet alleen hun waarde behouden, maar juist uitgroeien tot hét instrument om gezondheid te voorspellen en verbeteren. De ambitie moet zijn: méér gezonde rashonden met stambomen dan ooit tevoren.

Maar dan moet de Raad van Beheer weer regie nemen!

Jaren van bestuurlijke stilstand en besluiteloosheid hebben de slagkracht van de organisatie ondermijnd. De Raad heeft nauwelijks nog invloed in het maatschappelijke debat. En dat terwijl de snelheid waarmee regelgeving wordt ingevoerd alleen maar toeneemt. Zolang wij als georganiseerde kynologie geen helder en geloofwaardig alternatief aandragen, zullen beleidsmakers vasthouden aan generieke en vaak schadelijke maatregelen.

Daarom is een sterke, professionele en goed functionerende Raad van Beheer geen luxe, maar een noodzaak. Alleen zo kunnen we:

- Gezondheid daadwerkelijk tot hoogste prioriteit maken;
- Richtlijnen en normen ontwikkelen die écht bijdragen aan gezonde fokkerij;
- Wetgeving beïnvloeden en pleiten voor genetisch onderbouwde, ras-specifieke programma's als alternatief voor artikel 3.4 uit het Besluit houders van dieren;
- Transparantie en samenwerking zoeken met overheid, politiek en dierenwelzijnsorganisaties die de kynologische traditie respecteren;
- De kracht van registratie, nestcontroles en gezondheidsonderzoeken benutten voor reputatie én realiteit;
- Het kynologisch erfgoed bewaken én innoveren via outcross-programma's, DNA-onderzoek en educatie van fokkers.

De uitdaging is groot – maar de kans ook. Als wij ons opnieuw positioneren als betrouwbare autoriteit, kunnen we het tij keren. Niet alleen om onze invloed te behouden, maar vooral om het welzijn van honden in Nederland écht te verbeteren.

7. Hoe willen we dit bereiken?

De oorspronkelijke gedachte achter de vorming van een Kynologische Denktank was het creëren van een plek voor reflectie, visieontwikkeling en inhoudelijke voorbereiding van hervormingsvoorstellen. Inmiddels is deze denktank een feit: een groep betrokken leden uit de kynologie – met diverse achtergronden – is in gesprek over de noodzakelijke koerswijziging van de Raad van Beheer. Dat is waardevol en nodig.

De gebeurtenissen van de afgelopen weken hebben de urgentie naar een nieuw niveau getild. Het aftreden van vrijwel het volledige bestuur, het ontbreken van een directeur op het bureau en de bezorgdheid van het personeel tonen aan dat er sprake is van een bestuurlijke en organisatorische impasse. Juridisch gezien voldoet de huidige situatie niet aan de statutaire eisen: er is slechts één bestuurslid over, terwijl de statuten voorschrijven dat het bestuur uit ten minste zeven personen moet bestaan. Ook het bureau kan geen verantwoordelijkheid nemen, omdat er geen directeur meer is. De Raad van Beheer bevindt zich daardoor in een bestuurlijk en juridisch vacuüm.

Wat stellen wij voor?

Om de noodzakelijke hervorming van de Raad van Beheer te versnellen én duurzaam te verankeren, stellen wij de volgende stappen voor:

1. Voorbereiding op benoeming van een nieuw bestuur op 28 augustus

De Buitengewone Algemene Vergadering (BAV) van 28 augustus biedt een unieke kans om de organisatie weer bestuurbaar te maken én de hervorming daadwerkelijk in gang te zetten. Gezien de huidige bestuurlijke leegte is het van groot belang dat er op deze datum een nieuw bestuur wordt benoemd. Tegelijkertijd constateren wij dat er statutaire onduidelijkheid bestaat over de rechtsgeldigheid van het benoemen van een volledig nieuw bestuur op deze BAV.

Wij laten daarom de komende week onafhankelijk juridisch onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om dit op een statutaire en juridisch correcte manier te realiseren. Op basis van dit onderzoek zullen we – indien nodig – aanvullende voorstellen doen die zowel de rechtsgeldigheid als de legitimiteit van de bestuursvorming waarborgen.

Belangrijk is dat er op 28 augustus een geloofwaardig, slagvaardig en hervormingsgezind bestuur aantreedt dat de noodzakelijke koerswijziging kan realiseren. De zoektocht naar geschikte kandidaten is reeds gestart, met als uitgangspunt dat zij:

- Zich committeren aan de uitgangspunten van deze hervormingsagenda;
- Strategisch op afstand kunnen besturen;
- Mandaat en ruimte bieden voor een professionele directie;
- Transparant en integer opereren;
- Staan voor checks & balances en bestuurlijke vernieuwing.

2. Instellen van een tijdelijke, onafhankelijke Hervormingscommissie

Naast het nieuwe bestuur stellen wij voor om een tijdelijke **Hervormingscommissie** in te stellen met een eigen mandaat van de AV. Deze commissie krijgt tot taak:

- Het verder uitwerken en implementeren van het hervormingsplan;
- Het begeleiden van noodzakelijke wijzigingen in statuten, reglementen en governance;
- Het bewaken van de koers en voortgang, los van de bestuurlijke dagelijkse praktijk.

De Hervormingscommissie bestaat uit:

- Leden van de Kynologische Denktank;
- Vertegenwoordigers van het veld (verenigingen, bureau);
- Externe deskundigen op het gebied van governance, organisatieontwikkeling en verandermanagement.

Waarom deze keuze?

Door hervorming bewust buiten het bestuur te plaatsen, houden we:

- **Afstand tussen uitvoering en hervormingsregie**, zodat hervorming niet ondersneeuwt in de dagelijkse praktijk;
- **Ruimte voor externe expertise**, die niet altijd beschikbaar is binnen een vrijwilligersbestuur;
- **Een structurele waarborg voor continuïteit**, ook als bestuursleden wisselen.

De commissie werkt nauw samen met het bestuur, maar blijft onafhankelijk in haar mandaat en rapportage richting de leden (AV).

3. Benoemen van een interim-directie of regiegroep

Totdat er een structurele directie is aangesteld, is het noodzakelijk dat een tijdelijke uitvoerende leiding wordt benoemd. Deze interim-directie of regiegroep zorgt voor:

- Operationele aansturing van het bureau;
- Continuïteit van de lopende processen;
- Ondersteuning bij de uitvoering van hervormingsmaatregelen.

Gezien de **acute financiële situatie** van de Raad van Beheer is het daarnaast noodzakelijk dat deze tijdelijke interim directie voortvarend werkt aan:

- Het opstellen van een saneringsplan, gericht op herstel van de financiële positie;
- Een kritische herijking van de organisatie en personele inzet;
- Een scherpe keuze voor kerntaken en activiteiten die aantoonbaar bijdragen aan het financiële resultaat én maatschappelijke legitimiteit van de organisatie.

Deze regiegroep werkt onder verantwoordelijkheid van het bestuur en in samenwerking met de Hervormingscommissie.

4. Waarborgen van communicatie, betrokkenheid en draagvlak

De legitimiteit van hervorming hangt samen met transparantie en participatie. Daarom stellen wij voor dat:

- De Hervormingscommissie periodiek communiceert met leden en het bureau;
- Input wordt opgehaald via dialoogsessies en consultaties;
- Er wordt gewerkt volgens het principe van ‘open governance’: transparant, uitnodigend en opbouwend.

8. Conclusie: Het is tijd voor ‘Nieuw Vertrouwen’

De Raad van Beheer staat op een kruispunt. De financiële situatie is ernstig, het bestuur is grotendeels afgetreden, het vertrouwen van personeel en leden is geschaad, en de legitimiteit van de organisatie staat onder druk. Dit is geen tijdelijke crisis, maar een structureel probleem dat vraagt om fundamentele hervorming.

Tegelijkertijd ontstaat er beweging. Binnen de kynologie groeit de overtuiging dat het anders moet – en anders kán. Leden die jarenlang hebben aangekeken tegen besluiteloosheid, verdeeldheid en stagnatie, verlangen naar een organisatie die toekomstgericht, transparant en professioneel is. Vanuit die gedachte is de Kynologische Denktank opnieuw gepositioneerd onder een nieuwe naam: **Nieuw Vertrouwen**.

Een nieuwe naam. Een nieuwe toon. Een nieuwe koers.

Met **Nieuw Vertrouwen** kiezen we voor een koers van bestuurlijke vernieuwing, herstel van vertrouwen, en slagvaardig handelen in het belang van hond, fokker en vereniging. Geen activisme of verdeeldheid, maar samenwerking, hervorming en hoop. We spreken juist díe leden aan die verlangen naar constructieve verandering – leden die klaar zijn met oude verhoudingen, met achterkamertjespolitiek en het voortzetten van de status quo.

Cynophilia: respectvol verschil in koers

Er is op dit moment ook een alternatief voorstel ingediend door de Koninklijke Nederlandse Kennelclub Cynophilia. In hun voorstel staat de benoeming van een tijdelijk bestuur centraal, dat zich beperkt tot lopende zaken en pas op langere termijn nieuwe bestuursverkiezingen voorbereidt. De toon is gericht op rust en herstel – dat verdient respect.

Maar met dit voorstel wordt de hervorming vooruitgeschoven. Cruciale thema's als governance, kerntaken, financieel herstel en maatschappelijke positionering blijven onbenoemd. En juist die thema's zijn nú urgent.

Cynophilia heeft daarnaast – terecht of onterecht – voor veel leden het imago van een ‘oude politieke kracht’ binnen de kynologie. In deze tijd van noodzakelijke vernieuwing en groeiend wantrouwen richting gevestigde belangen, is dat een lastig vertrekpunt. Veel leden zoeken geen tijdelijke tussenoplossing, maar duurzame vernieuwing – met een frisse toon, nieuwe gezichten en toekomstgerichte keuzes.

Kies op 28 augustus voor hervorming – en voor vertrouwen

De BAV van 28 augustus is hét moment om de impasse te doorbreken. Om niet terug te keren naar de structuren die ons in deze crisis hebben gebracht – maar om richting te kiezen. Voor een sterke kennelclub. Voor gezonde honden. Voor een organisatie die weer gezag en legitimiteit heeft.

Wij stellen daarom niet alleen een concreet hervormingsplan voor – met een nieuw bestuursmodel, onafhankelijke hervormingscommissie en saneringsstrategie – maar ook een nieuwe toon. **Nieuw Vertrouwen staat voor die verandering.** Samen met verenigingen, leden, bureau en experts bouwen we aan een toekomstbestendige Raad van Beheer.

Niet terug naar vroeger, maar vooruit. Niet meer vergaderen over problemen, maar besluiten nemen voor oplossingen. En bovenal: samen de kynologie hervormen.

